

Scheda

Realizowany przez bydgoski Ośrodek Działań Kulturowych "Las" projekt „Scheda” ma charakter ustrukturyzowanego eksperymentu edukacyjno - artystycznego, w którym uczestnikami projektu są osoby zagrożone wykluczeniem społecznym ze względu na uwarunkowania kulturowe.

Uczestnikami projektu „Scheda” są dzieci spędzające czas wolny na ulicy, poza opieką instytucjonalną oraz seniorzy z Domu Pomocy Społecznej „Promień Życia”. W ramach projektu „juniorzy” biorą udział w cyklu warsztatów artystycznych w przestrzeni publicznej, natomiast „seniorzy” tworzą koncepcję muralu [obrazu wielkoformatowego], który zrealizują artyści z łódzkiej grupy Etam Crew zajmujący się współczesnym malarstwem wielkoformatowym. Tematyka projektu mieści się na styku takich nauk jak gerontologia, animacja społeczno - kulturowa, oraz sztuki plastyczne.

Od sierpnia do połowy września na bydgoskim "Londynku" prowadzone były zajęcia artystyczne dla dzieci i młodzieży. Zajęcia zostały zlokalizowane w tej przestrzeni ze względu na słabą infrastrukturę kulturalną tej dzielnicy Bydgoszczy.

Blok zajęć artystycznych odbywał się w przestrzeni naturalnej dla lokalnej społeczności, czyli na podwórkach, gdzie spędzają czas wolny dzieci i rodzice/dziadkowie, co jest dziś rzadkością w miejskiej kulturze dzielnicowej. W ramach zajęć prowadzone były warsztaty z różnych technik artystycznych [street art, graffiti, ceramika, mozaika]. Na podwórkowych zajęciach wakacyjnych dzieci bawiły się poznając nowe techniki artystyczne. Tematy zajęć były wybierane podczas kolejnych zabaw na podwórkach. W pierwszych tygodniach zajęć dzieci poznawały technik pracy jednego z najprostszych i najstarszych rzemiosł artystycznych - ceramiki. Płynnie przeszliśmy z garncarstwa podwórkowego na współczesne „płaskorzeźby kreskówkowe”. Bohaterami kafli ceramicznych wybranymi przez dzieci zostały ikony toy artu: Dzwoneczek, Hello Kitty, Spongebob oraz bohaterowie z ulubionych zestawów klocków Lego [Wikingowie, Kosmonauci, Rycerze, Osadnicy, Indianie]. Chłopcy i dziewczynki wspólnie lepiły heraldykę bydgoskiego klubu piłkarskiego Zawisza, będącego ważnym elementem symbolicznym życia lokalnej społeczności [klub przewijał się w rozmowach z wszystkimi mieszkańcami od lat 3 do 73].

Podczas zajęć powstał pomysł przyklejenia płaskorzeźb na dzielnicy i z tego pomysłu narodził się pierwszy projekt mini muralu na Londynku. Tematyka mini muralu nawiązywała do dziecięcych bajek oraz do znaków symbolicznych dla lokalnej kultury: nazwa dzielnicy Londynek i klub Zawisza to dwa nieodłączne elementy tożsamości lokalnej społeczności.

Płaskorzeźby powstałe podczas zajęć wakacyjnych były wykonywane pojedynczo lub też w kilkuosobowych zespołach; przykładem pracy zespołowej jest sześcieelementowa płaskorzeźba Indianina. Prace ceramiczne po ulepieniu schły w pracowni ceramicznej w MDK nr 4. Po wysuszeniu prace wypalono w temp. 960 stopni na biskwit. Po pierwszym wypale zostały pomalowane szklivami ceramicznymi i ponownie wypalone w temp. 1080 stopni. Część prac została przez dzieci zabrana do domów, część została umieszczona na powstającym mini muralu malowanym przez dzieci i młodzież oraz naszych wolontariuszy. Przestrzeń na mural [kilkudziesięciometrowy mur] udostępniła firma „Jutrzenka”.

Pod pierwszy projekt malarski dzieci i wolontariusze - Marcin i Sebastian - przygotowali podkład [tło], następnie wybrano rysunki mające tworzyć wspólną pracę artystyczną w przestrzeni podwórka nawiązującą w swojej formie pracy do kolektywnych murali. Wspólnie ustalono, że na murku muszą się

znaleźć: klub Zawisza + kluby zaprzyjaźnione, postacie bajkowe, podpisy/inicjały dzieci. Ta pierwsza praca miała duży ładunek emocjonalny a troszkę mniejszy artystyczny [dużo ekspresji w luźnej strukturze potęgowało chaos estetyczny]. Dlatego też z bólem wspólnie zamalowaliśmy motylki i inicjały dzieci i przystąpiliśmy po raz drugi do malowania muralu. Tło zostało rozbudowane o cegły tworzące strukturę, w której dzieci od szablonu malowały własne imiona, nicki. Forma tła wpisuje się w XIX wieczną estetykę dzielnicy. Do namalowanych już postaci komiksowych doszedł napis "Londynek" wykonany przez dzieci i młodzież oraz płaskorzeźby ceramiczne.

Równolegle do zajęć na Londynku w Domu Pomocy Społecznej „Promień Życia” odbywały się warsztaty mające na celu przygotowanie projektu muralu, będącego kolaboracją artystyczną seniorów z DPS i grupy artystycznej Etam Crew. Do zajęć integracyjno - wprowadzających była wykorzystana ceramika oraz gra karciana DIXIT oraz creativ writing. Od pojedynczych opowieści przeszliśmy do wspólnej historii „napisanej” przez mieszkańców i wybranej do wizualizacji w przestrzeni miejskiej. Prace nad projektem ilustracyjnym nadal trwają; wstępny szkic przygotowują artyści Bezt i Sainer z grupy Etam Crew. Projekt ten będzie przedstawiony na kolejnych warsztatach w DPS, uszczegółowiany przez seniorów i następnie namalowany na budynku.

Projekt „Scheda” jest finansowany ze środków Wydziału Kultury Urzędu Miasta Bydgoszczy. Patronat nad projektem objęli: Narodowe Centrum Kultury, MojeMiasto, magazyny: Take Me, Nowy Obywatel, Gazeta Uliczna. Technicznego wsparcia udzielił Młodzieżowy Dom Kultury nr 4.